

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การเสนอผลการศึกษาเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ณ วนพุทธรูทยานน้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี” จากการรวบรวมข้อมูล จากการทดลองและ การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ให้ข้อมูลหลัก มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลดังนี้

1. ผลจากการสร้างโปรแกรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานสำหรับ วนพุทธรูทยานน้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี

1.1 เส้นทาง

1.2 กิจกรรมและกระบวนการ

2. ข้อมูลด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่และ นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน

ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจโดยใช้ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาดบริการ

3. ข้อมูลด้านกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ทดลอง

ผลจากการทดลองกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ (ปั่นจักรยานเร่งอัตราการเต้นของชีพจร อยู่ในช่วงร้อยละ 66 - 79 ของอัตราการเต้นของชีพจรสูงสุด ระยะทาง 1.5 กม.)

4. ข้อมูลด้านความรู้เชิงนิเวศและความรู้ด้านสุขภาพของผู้ทดลอง

ผลจากการทำแบบทดสอบความรู้เชิงนิเวศและความรู้ด้านสุขภาพ (Pretest-posttest)

5. ผลจากโปรแกรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน วนพุทธรูทยาน น้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี จากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

6. สร้างแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน สำหรับวนพุทธรูทยาน น้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี

ผลจากการสร้างโปรแกรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน สำหรับวนพุทธรูทยานน้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี

ประกอบด้วย เส้นทาง และกิจกรรมและกระบวนการ โดยแบ่งออกเป็นการทดลอง 3 รอบ ดังนี้

จากการสร้างโปรแกรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 1

เส้นทางสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่

ภาพที่ 4 แผนที่เส้นทางปั่นจักรยานของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ วนพุทธอุทยาน น้ำตกเขาค้อใต้ จังหวัดปราจีนบุรี ในรอบที่ 1

เส้นทางจักรยานในพื้นที่วนพุทธอุทยานน้ำตกเขาค้อใต้ในรอบที่ 1 ใช้เส้นทาง ทางลาดยาง ซึ่งเริ่มต้นที่ชมรมจักรยานเขาค้อใต้ ผ่านสถานที่ท่องเที่ยวภายในวนพุทธอุทยานน้ำตกเขาค้อใต้ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำจักรพงษ์ ที่ทำการวนพุทธอุทยานน้ำตกเขาค้อใต้ หน่วยจัดการต้นน้ำเขาค้อใต้ จุดชมวิว ผาหินซ้อน เนินพิศวง และย้อนกลับเส้นทางเดิม สิ้นสุดที่ชมรมจักรยานเขาค้อใต้ รวมระยะทาง ประมาณ 14 กิโลเมตร

เส้นทางสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน

ภาพที่ 5 แผนที่เส้นทางปั่นจักรยานของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน วนพุดธอุทยานน้ำตกเขาค้อใต้ จังหวัดปราจีนบุรี ในรอบที่ 1

ใช้เส้นทางจักรยานในพื้นที่วนพุดธอุทยานน้ำตกเขาค้อใต้ โดยมีเส้นทาง Single track, Double track และทางลาดยาง ซึ่งเริ่มต้นที่ชมรมจักรยานเขาค้อใต้ ผ่านสถานที่ท่องเที่ยวภายในวนพุดธอุทยานน้ำตกเขาค้อใต้ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำจักรพงษ์ ที่ทำการวนพุดธอุทยานน้ำตกเขาค้อใต้ หน่วยจัดการต้นน้ำเขาค้อใต้ จุดชมวิวผานินซอน เนินพิศวง และน้ำตกไทรทอง สิ้นสุดที่ชมรมจักรยานเขาค้อใต้ รวมระยะทาง 11.7 กิโลเมตร

กิจกรรมและกระบวนการ

โปรแกรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานฯ โดยการสร้างจากการวิเคราะห์พื้นที่ ความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้วิจัย โดยแบบออกเป็น 2 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ และนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ในรอบที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 กิจกรรมและกระบวนการการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานของ
นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ในรอบที่ 1

จุดที่	สถานที่ท่องเที่ยว	กิจกรรม	ระยะทาง (กิโลเมตร)	เวลา (นาที)
1	ชมรมจักรยานเขาอีโต้	รับฟังคำบรรยายเกี่ยวกับ กิจกรรมและการใช้จักรยาน เบื้องต้นจากเจ้าหน้าที่ชมรม จักรยานเขาอีโต้	0	0:00-0:05
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:04 นาที				
2	อ่างเก็บน้ำจักรพงษ์	พัก/ ชมวิวทิวทัศน์	1.5	0:09-0:15
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
3	ที่ทำกรรวนพุทธรูทยาน น้ำตกเขาอีโต้	ศึกษาบอรัคความรู้เกี่ยวกับ การท่องเทียวเชิงนิเวศ	2.2	0:20-0:25
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
4	หน่วยจัดการต้นน้ำเขา อีโต้	ชมแปลงเพาะชำกล้าไม้ใน พื้นที่เขาอีโต้ และศึกษาพันธุ์ ต้นไม้ต่าง ๆ	2.6	0:30-0:35
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
5	จุดชมวิวดาหินซ้อน	พัก/ชมวิวมืองปราจีนบุรี	4.1	0:40-0:45
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:15 นาที				
6	เนินพิศวง	ทดสอบการไหลขึ้นเนินพิศวง	7.6	1:00-1:05
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:10 นาที				
7	สิ้นสุดที่ชมรมจักรยาน เขาอีโต้	สรุปผลการท่องเที่ยวและทำ แบบสอบถาม แบบทดสอบ	14	1:15-1:20
รวม 7 สถานี		ระยะทาง 14 กิโลเมตร เวลา 1 ชั่วโมง 20 นาที		

จากตารางที่ 1 แสดงกิจกรรมและกระบวนการการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ด้วยจักรยานของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ในรอบที่ 1 โดยรวม 7 สถานี
ใช้ระยะทางทั้งหมด 14 กิโลเมตร เวลา 1 ชั่วโมง 20 นาที

ตารางที่ 2 กิจกรรมและกระบวนการการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานของ
นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 1

จุดที่	สถานที่ท่องเที่ยว	กิจกรรม	ระยะทาง (กิโลเมตร)	เวลา (นาที)
1	ชมรมจักรยานเขาอีโต้	รับฟังคำบรรยายเกี่ยวกับ กิจกรรมและการใช้จักรยาน เบื้องต้นจากเจ้าหน้าที่ชมรม จักรยานเขาอีโต้	0	0:00-0:05
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:04 นาที				
2	อ่างเก็บน้ำจักรพงษ์	พัก/ ชมวิวทิวทัศน์	1.5	0:09-0:15
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
3	ที่ทำกรวนพุทธอุทยาน น้ำตกเขาอีโต้	ศึกษาบอร์ดความรู้เกี่ยวกับ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	2.2	0:20-0:25
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
4	หน่วยจัดการต้นน้ำเขา อีโต้	ชมแปลงเพาะชำกล้าไม้ใน พื้นที่เขาอีโต้ และศึกษาพันธุ์ ต้นไม้ต่าง ๆ	2.6	0:30-0:35
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
5	จุดชมวิวดาหินซ้อน	พัก/ ชมวิวเมืองปราจีนบุรี	4.1	0:40-0:45
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:10 นาที				
6	เนินพิศวง	ทดสอบการไหลขึ้นเนินพิศวง	7.6	0:55-1:00
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:10 นาที				
7	น้ำตกไทรทอง	พัก/ ดื่มน้ำ	8.6	1:10-1:15
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:10 นาที				
8	สิ้นสุดที่ชมรมจักรยาน เขาอีโต้	สรุปผลการท่องเที่ยวและทำ แบบสอบถาม แบบทดสอบ	11.7	1:25-1:30
รวม 8 สถานี		ระยะทาง 11.7 กิโลเมตร เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที		

จากตารางที่ 2 แสดงกิจกรรมและกระบวนการการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้วยจักรยานของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 1 โดยรวม 8 สถานี ใช้ระยะทางทั้งหมด 11.7 กิโลเมตร เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการปรับปรุงโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้วยจักรยานในรอบที่ 1

สัมภาษณ์นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ ดังนี้

“...เส้นทางที่ใช้เป็นถนนลาดยาง จึงไม่ได้สัมผัสกับธรรมชาติอย่างเต็มที่ และเป็นการท่องเที่ยวด้วยจักรยานที่ไม่ท้าทายเท่าที่ควร...”

(นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ 1, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2556)

“การปั่นจักรยานในพื้นที่ป่าหรือทางวิบาก ควรจะมีการให้ความรู้ด้านการปั่นจักรยาน และมีผู้นำทาง นำกิจกรรม เพื่อความปลอดภัยในการปั่นจักรยานและได้ประโยชน์จากการมาท่องเที่ยว...”

(นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ 2, สัมภาษณ์, 8 กันยายน 2556)

ดังคำสัมภาษณ์พบว่า การทดลองปั่นจักรยานในรอบที่ 1 มีการใช้เส้นทางที่เป็นถนนลาดยางมากเกินไป จึงไม่เกิดความท้าทายแก่ผู้ปั่นจักรยาน ไม่เกิดความสนุกสนาน หรือความเพลิดเพลินในการชมธรรมชาติอย่างแท้จริง จึงควรเพิ่มเส้นทางที่เป็นทางวิบาก ที่ไม่ยากมากแก่นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ เพราะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการปั่นจักรยาน เพราะส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่จะมีทักษะในการปั่นจักรยานในพื้นที่ป่าค่อนข้างน้อยหรือไม่มีเลย และควรมีการจัดให้มีผู้นำเส้นทาง เพื่อความปลอดภัยในการปั่นจักรยาน และารู้จักแหล่งท่องเที่ยวของวนอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ รวมถึงได้ประโยชน์จากการมาท่องเที่ยว

ผลการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ดังนี้

“...เส้นทางจักรยานมีระยะทางสั้นเกินไป ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในช่วงระยะสั้น ๆ...”

(นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน 1, สัมภาษณ์, 7 กันยายน 2556)

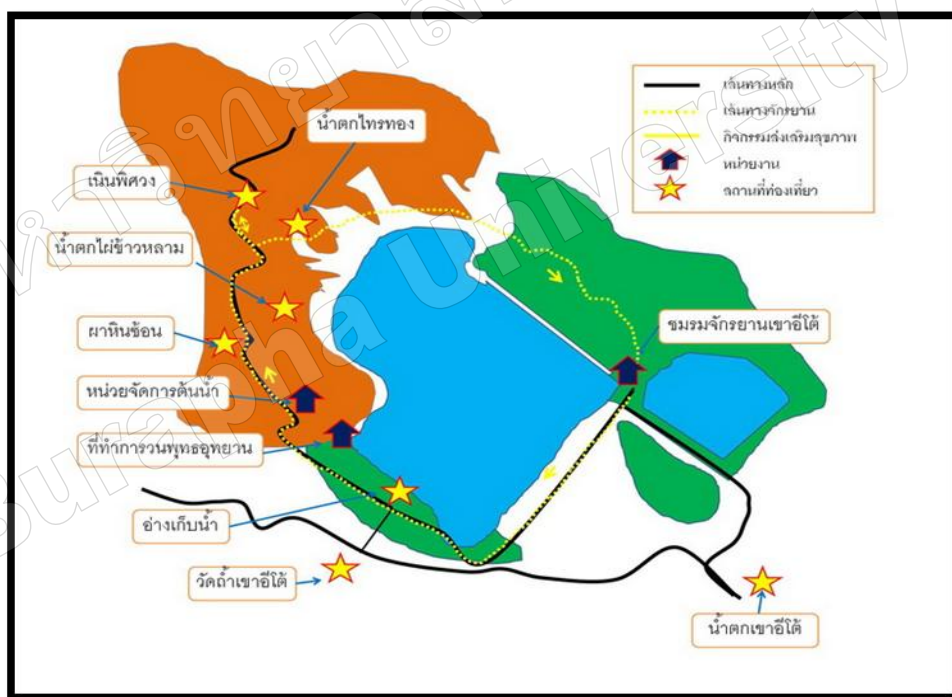
“...ควรมีเส้นทางที่ครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวของวนอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ เพื่อได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของเขาอีโต้ ...”

(นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน 2, สัมภาษณ์, 7 กันยายน 2556)

ดังคำสัมภาษณ์พบว่า การทดลองปั่นจักรยานในรอบที่ 1 ควรมีเส้นทางการปั่นจักรยาน โดยการเพิ่มเส้นทางวิบากมากขึ้น เพื่อเพิ่มความท้าทายในการปั่นจักรยาน และควรมีการกำหนด เส้นทางที่มีความยาก เพราะนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ส่วนใหญ่มีระดับทักษะการปั่นจักรยาน ที่ดี จึงอยากจะแสวงหาเส้นทางที่มีความท้าทาย และเส้นทางการปั่นจักรยานควรกำหนดเส้นทาง ที่ผ่านแหล่งท่องเที่ยวของวนอุทยานน้ำตกเขาค้อได้ เพื่อเป็นการแสดงถึงแหล่งท่องเที่ยว ที่นักท่องเที่ยวด้วยจักรยานยังไม่เคยมาสัมผัสกับเส้นทางและได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

ผลจากการสร้างโปรแกรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ในรอบที่ 2

เส้นทางสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ (พัฒนามาจากเส้นทางรอบ
ที่ 1)

ภาพที่ 6 แผนที่เส้นทางปั่นจักรยานของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ วนพฤษอุทยาน
น้ำตกเขาค้อ จังหวัดปราจีนบุรี ในรอบที่ 2

ใช้เส้นทางจักรยานในพื้นที่วนพฤษอุทยานน้ำตกเขาค้อ โดยมีเส้นทาง Single track, Double track และทางลาดยาง ซึ่งเริ่มต้นที่ชมรมจักรยานเขาค้อ ผ่านสถานที่ท่องเที่ยวภายใน วนพฤษอุทยานน้ำตกเขาค้อ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำจักรพงษ์ ที่ทำการวนพฤษอุทยานน้ำตกเขาค้อ

หน่วยจัดการต้นน้ำเขาค้อได้ จุดชมวิวดาหินซ้อน เนินพิศวง และน้ำตกไพรทอง สิ้นสุดที่ชมรมจักรยานเขาค้อได้ รวมระยะทาง 11.7 กิโลเมตร

เส้นทางสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน (พัฒนามาจากเส้นทางรอบที่ 1)

ภาพที่ 7 แผนที่เส้นทางปั่นจักรยานของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน วนพุทธรูทยานน้ำตกเขาค้อได้ จังหวัดปราจีนบุรี ในรอบที่ 2

ใช้เส้นทางจักรยานในพื้นที่วนพุทธรูทยานน้ำตกเขาค้อได้ โดยมีเส้นทาง Single track, Double track และทางลาดยาง ซึ่งเริ่มต้นที่ชมรมจักรยานเขาค้อได้ ผ่านสถานที่ท่องเที่ยวภายในวนพุทธรูทยานน้ำตกเขาค้อได้ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำจักรพงษ์ ที่ทำการวนพุทธรูทยานน้ำตกเขาค้อได้ หน่วยจัดการต้นน้ำเขาค้อได้ จุดชมวิวดาหินซ้อน และเนินพิศวง สิ้นสุดที่ชมรมจักรยานเขาค้อได้ รวมระยะทาง 13.8 กิโลเมตร โดยเพิ่มเส้นทาง Single track นอกเหนือจากกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ บริเวณน้ำตกไผ่ขาวหลาม ประมาณ 2 กิโลเมตร ซึ่งเป็นเส้นทางที่เป็นพื้นที่ขึ้นลงชัน (ระดับสามศร)

กิจกรรมและกระบวนการ

โปรแกรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานฯ โดยการสร้างจากการวิเคราะห์พื้นที่ ความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้วิจัย โดยแบบออกเป็น 2 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ และนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ในรอบที่ 2 (พัฒนามาจากกิจกรรมและกระบวนการรอบที่ 1) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 กิจกรรมและกระบวนการการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ในรอบที่ 2

จุดที่	สถานที่ท่องเที่ยว	กิจกรรม	ระยะทาง (กิโลเมตร)	เวลา (นาทิต)
1	ชมรมจักรยานเขาอีโต้	รับฟังคำบรรยายเกี่ยวกับ กิจกรรมและการใช้จักรยาน เบื้องต้นจากเจ้าหน้าที่ชมรม จักรยานเขาอีโต้	0	0:00-0:05
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:04 นาทิต				
2	อ่างเก็บน้ำจักรพงษ์	พัก/ ชมวิวทิวทัศน์	1.5	0:09-0:15
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาทิต				
3	ที่ทำกรรวนพุทธอุทยาน น้ำตกเขาอีโต้	ศึกษาบอรรถความรู้เกี่ยวกับ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	2.2	0:20-0:25
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาทิต				
4	หน่วยจัดการต้นน้ำเขา อีโต้	ชมแปลงเพาะชำกล้าไม้ใน พื้นที่เขาอีโต้ และศึกษาพันธุ์ ต้นไม้ต่าง ๆ	2.6	0:30-0:35
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาทิต				
5	จุดชมวิวดาหินซ้อน	พัก/ ชมวิวเมืองปราจีนบุรี	4.1	0:40-0:45
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:15 นาทิต				
6	เนินพิศวง	ทดสอบการไหลขึ้นเนินพิศวง	7.6	1:00-1:05
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:10 นาทิต				

ตารางที่ 3 (ต่อ)

จุดที่	สถานที่ท่องเที่ยว	กิจกรรม	ระยะทาง (กิโลเมตร)	เวลา (นาที)
7	น้ำตกไทรทอง	พัก/ ดื่มน้ำ	8.6	1:15-1:20
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:13 นาที				
8	สิ้นสุดที่ชมรมจักรยาน เขาอีโต้	สรุปผลการท่องเที่ยวและทำ แบบสอบถาม แบบทดสอบ	11.7	1:33-1:37
รวม 8 สถานี		ระยะทาง 11.7 กิโลเมตร เวลา 1 ชั่วโมง 37 นาที		

จากตารางที่ 3 แสดงกิจกรรมและกระบวนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ในรอบที่ 2 โดยรวม 8 สถานี ใช้ระยะทางทั้งหมด 11.7 กิโลเมตร เวลา 1 ชั่วโมง 37 นาที

ตารางที่ 4 กิจกรรมและกระบวนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 2

จุดที่	สถานที่ท่องเที่ยว	กิจกรรม	ระยะทาง (กิโลเมตร)	เวลา (นาที)
1	ชมรมจักรยานเขาอีโต้	รับฟังคำบรรยายเกี่ยวกับ กิจกรรมและการใช้จักรยาน เบื้องต้นจากเจ้าหน้าที่ชมรม จักรยานเขาอีโต้	0	0:00-0:05
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:04 นาที				
2	อ่างเก็บน้ำจักรพงษ์	พัก/ ชมวิวทิวทัศน์	1.5	0:09-0:15
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
3	ที่ทำกรวนพุทธอุทยาน น้ำตกเขาอีโต้	ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	2.2	0:20-0:25
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				

ตารางที่ 4 (ต่อ)

จุดที่	สถานที่ท่องเที่ยว	กิจกรรม	ระยะทาง (กิโลเมตร)	เวลา (นาที)
4	หน่วยจัดการต้นน้ำ เขาอีโต้	ชมแปลงเพาะชำกล้าไม้ใน พื้นที่เขาอีโต้ และศึกษาพันธุ์ ต้นไม้ต่าง ๆ	2.6	0:30-0:35
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
5	จุดชมวิวดาหินซ้อน	พัก/ ชมวิวเมืองปราจีนบุรี	4.1	0:40-0:45
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:18 นาที				
6	น้ำตกไผ่ขาวหลาม	พัก/ ดื่มน้ำ	7.4	1:03-1:08
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:15 นาที				
7	เนินพิศวง	ทดสอบการไหลขึ้นเนินพิศวง	9.7	1:23-1:28
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:07 นาที				
8	น้ำตกไพรทอง	พัก/ ดื่มน้ำ	10.7	1:35-1:40
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:10 นาที				
9	สิ้นสุดที่ชมรมจักรยาน เขาอีโต้	สรุปผลการท่องเที่ยวและ ทำแบบสอบถาม	13.8	1:50-1:55
รวม 9 สถานี		ระยะทาง 13.8 กิโลเมตร เวลา 1 ชั่วโมง 55 นาที		

จากตารางที่ 4 แสดงกิจกรรมและกระบวนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ด้วยจักรยานของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 2 โดยรวม 9 สถานี ใช้ระยะทาง
ทั้งหมด 13.8 กิโลเมตร เวลา 1 ชั่วโมง 55 นาที

ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการปรับปรุงโปรแกรมการส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 2

สัมภาษณ์นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ ดังนี้

“...เส้นทางมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน แต่มีระยะเส้นทางที่สั้นเกินไป ควรเพิ่ม
เส้นทางวิบากเพื่อความท้าทายและความสนุกสนานเพิ่มมากขึ้น ...”

(นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ 3, สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2556)

“...ควรมีการเพิ่มกิจกรรมส่งเสริมความรู้เชิงนิเวศในพื้นที่...”

(นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ 4, สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2556)

“...การประชาสัมพันธ์ยังไม่ชัดเจน ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและ
กิจกรรมเกี่ยวกับจักรยานเพิ่มมากขึ้นและหลากหลายสื่อ...”

(นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ 5, สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2556)

ดังคำสัมภาษณ์พบว่า การทดลองปั่นจักรยานในรอบที่ 2 มีการพัฒนาเพิ่มเส้นทางวิบาก
แก่นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ แต่มีระยะทางที่สั้น จึงควรมีการเพิ่มเส้นทางวิบาก
มากขึ้น เพื่อความท้าทายกับเส้นทางที่เป็นธรรมชาติ และควรมีการเพิ่มกิจกรรมการส่งเสริมความรู้
เชิงนิเวศและด้านสุขภาพ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวมีความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศในพื้นที่ และตระหนักถึง
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ

ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรมีการจัดทำสื่อออนไลน์ บอร์ดความรู้ แผนที่ และแผนพับ
เพื่อความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการมาท่องเที่ยวในพื้นที่วนพุทธอุทยานน้ำตกเขาอีโต้

สัมภาษณ์นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ดังนี้

“...ควรมีเพิ่มกิจกรรมการส่งเสริมความรู้เชิงนิเวศในพื้นที่ ไว้ที่ทำการวนพุทธอุทยาน
น้ำตกเขาอีโต้เพื่อศึกษาความรู้และเพิ่มเติมจิตสำนึกการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม...”

(นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน 3, สัมภาษณ์, 14 กันยายน 2556)

ดังคำสัมภาษณ์พบว่า การทดลองปั่นจักรยานในรอบที่ 2 ควรมีการเพิ่มกิจกรรมส่งเสริม
ความรู้เชิงนิเวศและความรู้ด้านสุขภาพ เพื่อประโยชน์ต่อการมาท่องเที่ยวด้วยจักรยานที่เป็นการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ควรเพิ่มกิจกรรมระหว่างเส้นทาง เช่น กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ หรือกิจกรรม
ทดสอบความสามารถในการใช้ทักษะการปั่นจักรยานในพื้นที่ป่า

การสัมภาษณ์ทั้ง 2 กลุ่มในรอบที่ 1 และรอบที่ 2 จะกำหนดการแก้ไขปรับปรุงโปรแกรม
การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 3 เพื่อประเมินผลของโปรแกรม
การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานที่เหมาะสมที่สุดในการนำไปปฏิบัติ

ผลจากการสร้างโปรแกรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน
ในรอบที่ 3

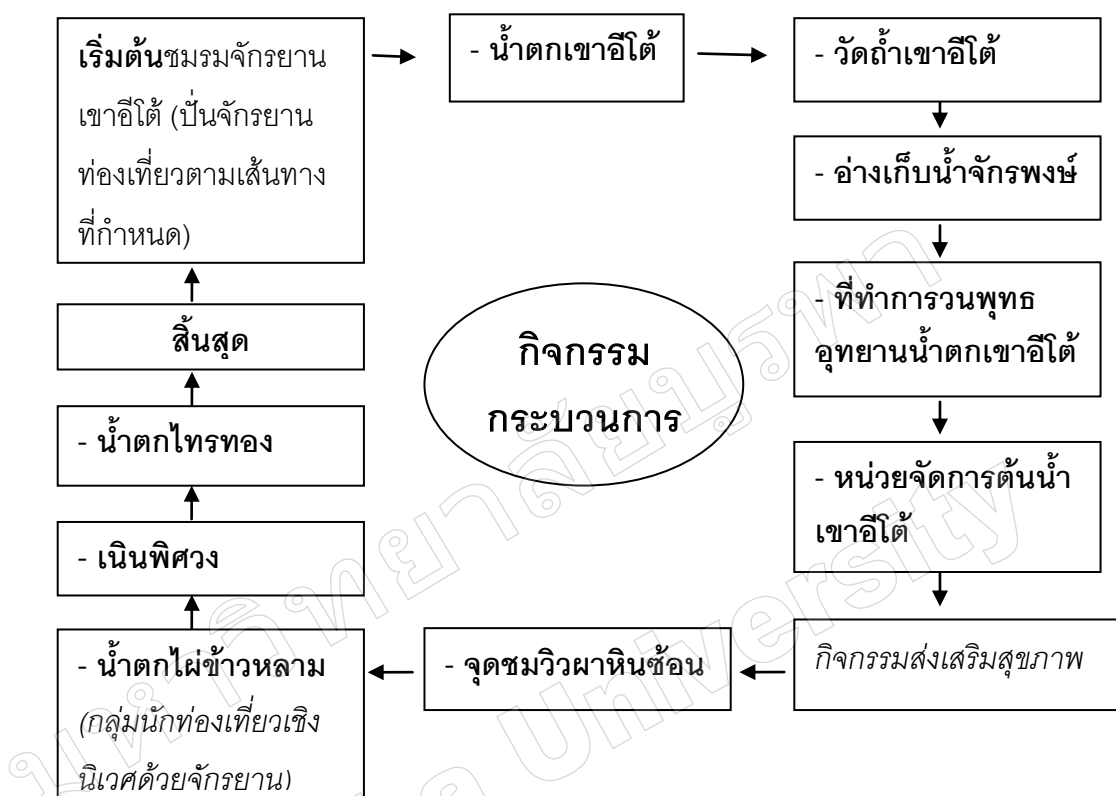
เส้นทางสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ (พัฒนามาจากเส้นทาง
รอบที่ 2)

ภาพที่ 8 แผนที่เส้นทางปั่นจักรยานของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ วนพุทธรูทยาน
น้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี ในรอบที่ 3

เส้นทางจักรยานในพื้นที่วนพุทธอุทยานน้ำตกเขาค้อได้ โดยมีเส้นทาง Single track, Double track และทางลาดยาง ซึ่งเริ่มต้นที่ชมรมจักรยานเขาค้อได้ ผ่านสถานที่ท่องเที่ยวภายในวนพุทธอุทยานน้ำตกเขาค้อได้ ได้แก่ น้ำตกเขาค้อได้ วัดถ้ำเขาค้อได้ อ่างเก็บน้ำจักรพงษ์ ที่ทำการวนพุทธอุทยานน้ำตกเขาค้อได้ หน่วยจัดการต้นน้ำเขาค้อได้ จุดชมวิวกาฬสินธุ์ และเนินพิศวง สิ้นสุดที่ชมรมจักรยานเขาค้อได้ รวมระยะทาง 12.9 กิโลเมตร

เชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ และนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ในรอบที่ 3 (พัฒนามาจากกิจกรรมและกระบวนการรอบที่ 2) มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 10 กิจกรรมและกระบวนการของโปรแกรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน วนพุดธอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี ในรอบที่ 3

ตารางที่ 5 กิจกรรมและกระบวนการการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานของ นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ในรอบที่ 3

จุดที่	สถานที่ท่องเที่ยว	กิจกรรม	ระยะทาง (กิโลเมตร)	เวลา (นาที)
1	ชมรมจักรยานเขาอีโต้	รับฟังคำบรรยายเกี่ยวกับ กิจกรรมและการใช้จักรยาน เบื้องต้นจากเจ้าหน้าที่ชมรม จักรยานเขาอีโต้	0	0:00-0:05
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				

ตารางที่ 5 (ต่อ)

จุดที่	สถานที่ท่องเที่ยว	กิจกรรม	ระยะทาง (กิโลเมตร)	เวลา (นาที)
2	น้ำตกเขาอีโต้	ชมน้ำตก/ จุดบริการร้านค้า	1.4	0:10-0:15
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
3	วัดถ้ำเขาอีโต้	เยี่ยมชมและสักการะ พระพุทธรูปจำลอง	2.3	0:20-0:25
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:03 นาที				
4	อ่างเก็บน้ำจักรพงษ์	พัก/ ชมวิวทิวทัศน์	2.7	0:28-0:33
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
5	ที่ทำการวนอุทยาน น้ำตกเขาอีโต้	รับฟังคำบรรยายด้านระบบ นิเวศและศึกษาบอร์ດความรู้ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	3.4	0:38-0:43
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
6	หน่วยจัดการต้นน้ำ เขาอีโต้	ชมแปลงเพาะชำกล้าไม้ใน พื้นที่เขาอีโต้ และศึกษาพันธุ์ ต้นไม้ต่าง ๆ/ กิจกรรมส่งเสริม สุขภาพ ปั่นจักรยานเร่งอัตรา การเดินของชีพจร อยู่ในช่วง 66 - 79 % ของอัตราการเดิน ของชีพจรสูงสุด (การพัฒนา ระบบไหลเวียนโลหิตและ หัวใจ) โดยใช้ระยะทาง 1.5 กม. จากหน่วยจัดการต้นน้ำ เขาอีโต้ ถึง จุดชมวิวดาหิน ซ้อน	3.8	0:48-0:53
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				

ตารางที่ 5 (ต่อ)

จุดที่	สถานที่ท่องเที่ยว	กิจกรรม	ระยะทาง (กิโลเมตร)	เวลา (นาที)
7	จุดชมวิวดาหินซ้อน	พัก/ ชมวิวเมืองปราจีนบุรี	5.3	0:58-1:03
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:15 นาที				
8	เนินพิศวง	ทดสอบการไหลขึ้นเนินพิศวง	8.8	1:18-1:23
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:10 นาที				
9	น้ำตกไทรทอง	พัก/ ดื่มน้ำ	9.8	1:33-1:38
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:13 นาที				
10	สิ้นสุดที่ชมรมจักรยาน เขาอีโต้	สรุปผลการท่องเที่ยวและ ทำแบบสอบถาม แบบทดสอบ	12.9	1:51-1:56
รวม 10 สถานี		ระยะทาง 12.9 กิโลเมตร เวลา 1 ชั่วโมง 56 นาที		

จากตารางที่ 5 แสดงกิจกรรมและกระบวนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ด้วยจักรยานของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ในรอบที่ 3 โดยรวม 10 สถานี
ใช้ระยะทางทั้งหมด 12.9 กิโลเมตร เวลา 1 ชั่วโมง 56 นาที

ตารางที่ 6 กิจกรรมและกระบวนการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานของ
นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 3

จุดที่	สถานที่ท่องเที่ยว	กิจกรรม	ระยะทาง (กิโลเมตร)	เวลา (นาที)
1	ชมรมจักรยานเขาอีโต้	รับฟังคำบรรยายเกี่ยวกับ กิจกรรมและการใช้จักรยาน เบื้องต้นจากเจ้าหน้าที่ชมรม จักรยานเขาอีโต้	0	0:00-0:05
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:04 นาที				

ตารางที่ 6 (ต่อ)

จุดที่	สถานที่ท่องเที่ยว	กิจกรรม	ระยะทาง (กิโลเมตร)	เวลา (นาที)
2	น้ำตกเขาค้อใต้	ชมน้ำตก/ จุดบริการร้านค้า	1.4	0:09-0:10
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
3	วัดถ้ำเขาค้อใต้	เยี่ยมชมและสักการะ พระพุทธรูปจำลอง	2.3	0:15-0:20
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:03 นาที				
4	อ่างเก็บน้ำจักรพงษ์	พัก/ ชมวิวทิวทัศน์	2.7	0:23-0:28
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
5	ที่ทำการวนอุทยาน น้ำตกเขาค้อใต้	รับฟังคำบรรยายด้านระบบ นิเวศและศึกษาบอร์ดความรู้ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ	3.4	0:33-0:38
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				
6	หน่วยจัดการต้นน้ำ เขาค้อใต้	ชมแปลงเพาะชำกล้าไม้ใน พื้นที่เขาค้อใต้ และศึกษาพันธุ์ ต้นไม้ต่าง ๆ/ กิจกรรมส่งเสริม สุขภาพ ปั่นจักรยานเร่งอัตรา การเดินของซีฟเจอร์ อยู่ในช่วง 66 - 79 % ของอัตราการเดิน ของซีฟเจอร์สูงสุด (การพัฒนา ระบบไหลเวียนโลหิตและ หัวใจ) โดยใช้ระยะทาง 1.5 กม. จากหน่วยจัดการต้นน้ำ เขาค้อใต้ ถึง จุดชมวิวดาหิน ซ้อน	3.8	0:43-0:48
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:05 นาที				

ตารางที่ 6 (ต่อ)

จุดที่	สถานที่ท่องเที่ยว	กิจกรรม	ระยะทาง (กิโลเมตร)	เวลา (นาที)
7	จุดชมวิวดาหินซ้อน	พัก/ ชมวิวเมืองปราจีนบุรี	5.3	0:53-0:58
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:18 นาที				
8	น้ำตกไผ่ข้าวหลาม	พัก/ ดื่มน้ำ	8.6	1:16-1:21
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:15 นาที				
9	เนินพิศวง	ทดสอบการไหลขึ้นเนินพิศวง	10.9	1:36-1:41
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:07 นาที				
10	น้ำตกไทรทอง	พัก/ ดื่มน้ำ	11.9	1:48-1:53
ระยะเวลาการปั่นจักรยาน 0:10 นาที				
11	สิ้นสุดที่ชมรมจักรยาน เขาอีโต้	สรุปผลการท่องเที่ยวและ ทำแบบสอบถาม	15	2:03-2:08
รวม 11 สถานี		ระยะทาง 15 กิโลเมตร เวลา 2 ชั่วโมง 8 นาที		

จากตารางที่ 6 แสดงกิจกรรมและกระบวนการการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 3 โดยรวม 11 สถานี ใช้ระยะทางทั้งหมด 15 กิโลเมตร เวลา 2 ชั่วโมง 08 นาที

ข้อมูลด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ และนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน

ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจโดยใช้ทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาดบริการผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
วนพุทธอุทยานน้ำตกเขาสีไต้ จังหวัดปราจีนบุรี

ข้อที่ ส่วนประสมทางการตลาดบริการ	รอบ 1 (n = 2)			รอบ 2 (n = 5)			รอบ 3 (n = 10)		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)									
1 เส้นทางจักรยานมีความท้าทายและ ปั่นสนุกสนาน เพลิดเพลิน ในการชม ธรรมชาติ	3.50	0.70	มาก	3.80	0.44	มาก	4.20	0.63	มาก
2 ป้ายสื่อความหมายและป้ายเตือน จุดเสี่ยงอันตราย ที่ตั้งอยู่ในเส้นทาง ปั่นจักรยาน	3.50	0.70	มาก	3.60	0.54	มาก	4.20	0.78	มาก
3 แผ่นป้ายให้ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศ	2.50	0.70	ปาน กลาง	3.40	0.54	ปาน กลาง	4.40	0.51	มาก
4 เอกสารที่ใช้สำหรับบ่งบอกเส้นทาง และสถานที่ท่องเที่ยว มีประโยชน์ต่อ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน	2.50	0.70	มาก	3.20	0.44	ปาน กลาง	3.90	0.56	มาก
5 สถานที่ท่องเที่ยวภายในวนพุทธ อุทยานน้ำตกเขาสีไต้ มีความเป็น ธรรมชาติ	4.00	0.00	มาก	4.00	0.70	มาก	4.60	0.51	มากที่สุด
6 กิจกรรมชมสถานที่ท่องเที่ยวภายใน วนพุทธอุทยานน้ำตกเขาสีไต้	3.50	0.70	มาก	3.60	0.54	มาก	4.00	0.47	มาก
7 กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ	4.00	1.41	มาก	4.00	0.70	มาก	4.10	0.73	มาก
8 กิจกรรมให้ความรู้เชิงนิเวศและ ความรู้ด้านสุขภาพ	3.50	0.70	มาก	4.00	0.70	มาก	4.20	0.42	มาก
9 ความเป็นอยู่ของชุมชน ร้านค้า ที่พบเจอ มีความเหมาะสม	3.00	0.00	ปาน กลาง	3.00	1.22	ปาน กลาง	4.10	0.56	มาก
รวม	3.33	0.62	ปาน กลาง	3.62	0.64	มาก	4.18	0.57	มาก
ด้านราคา (Price)									
10 ค่าบริการการเข้าใช้สถานที่	4.00	0.00	มาก	4.20	1.30	มาก	4.60	0.51	มากที่สุด
11 ค่าบริการผู้นำกิจกรรม (ไกด์)	4.00	0.00	มาก	4.00	1.00	มาก	4.00	0.47	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่ ส่วนประสมทางการตลาดบริการ	รอบ 1 (n = 2)			รอบ 2 (n = 5)			รอบ 3 (n = 10)		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
12 ค่าบริการการเช่าจักรยานและบริการ	4.50	0.70	มาก	4.00	0.70	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด
13 ค่าบริการอาหาร เครื่องดื่มและบริการ	4.00	0.00	มาก	3.20	0.44	ปานกลาง	4.20	0.42	มาก
14 ราคาของฝากที่ระลึกร้านค้าชุมชน มีความเหมาะสม	3.50	0.70	มาก	3.20	0.83	ปานกลาง	4.00	0.47	มาก
รวม	4.00	0.28	มาก	3.72	0.85	มาก	4.30	0.47	มาก
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)									
15 ท่าเลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวสะดวก ต่อการเดินทาง	4.50	0.70	มากที่สุด	3.80	0.83	มาก	4.60	0.51	มากที่สุด
16 ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยว ในวนพุทธอุทยานน้ำตกเขาน้อย	2.00	0.00	มาก	3.40	0.89	ปานกลาง	4.20	0.63	มาก
17 สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ บริเวณ โดยรอบแหล่งท่องเที่ยว	3.50	0.00	มาก	3.20	0.83	ปานกลาง	3.90	0.56	มาก
รวม	3.33	0.23	ปานกลาง	3.46	0.85	ปานกลาง	4.23	0.56	มาก
ด้านการส่งเสริมทางการตลาด (Promotion)									
18 กิจกรรมมีความสอดคล้องกับ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของจังหวัดปราจีนบุรี	3.50	0.70	มาก	3.80	0.83	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด
19 เป็นกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้วยจักรยาน	4.00	0.00	มาก	3.40	0.70	ปานกลาง	4.80	0.42	มากที่สุด
20 มีการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่/ ชุมชน อย่างเต็มที่	3.50	0.70	มาก	3.60	0.89	มาก	3.60	0.51	มาก
21 มีการโฆษณาผ่านสื่อใบปลิว/ แผ่นพับ/ อินเทอร์เน็ต	2.50	0.70	ปานกลาง	3.00	1.00	ปานกลาง	4.40	0.69	มาก
22 การประชาสัมพันธ์โดยการเชิญชวน โดยตรง	3.50	0.70	มาก	3.40	0.54	ปานกลาง	4.30	0.48	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่ ส่วนประสมทางการตลาดบริการ	รอบ 1 (n = 2)			รอบ 2 (n = 5)			รอบ 3 (n = 10)		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
23 มีการแนะนำจากผู้ที่เคยมาใช้	3.50	0.70	มาก	3.40	0.54	ปานกลาง	4.50	0.70	มากที่สุด
รวม	3.41	0.58	ปานกลาง	3.43	0.75	ปานกลาง	4.38	0.54	มาก
ด้านบุคลากร (People)									
24 โภชน์ทางการท่องเที่ยวมีความรู้	3.50	0.70	มาก	3.80	0.83	มาก	4.50	0.52	มากที่สุด
25 ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่จาก วนพุทธรูทยานน้ำตกเขาค้อได้	3.50	0.70	มาก	3.40	1.14	ปานกลาง	4.70	0.48	มากที่สุด
26 ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่จากชมรม จักรยานเขาค้อได้	4.00	0.00	มาก	4.40	0.89	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด
27 ความน่าเชื่อถือของผู้นำกิจกรรม	4.00	0.00	มาก	4.20	0.83	มาก	4.30	0.48	มาก
28 ประสิทธิภาพ ความรู้ของผู้นำกิจกรรม	4.00	0.00	มาก	4.20	0.83	มาก	4.40	0.51	มาก
29 ความเป็นมิตรของประชาชนในชุมชน และร้านค้า	3.50	0.70	มาก	3.60	0.89	มาก	3.80	0.63	มาก
30 การมีส่วนร่วมของชุมชนและเจ้าหน้าที่	2.00	0.00	น้อย	3.60	0.89	มาก	4.20	0.42	มาก
รวม	3.64	0.30	มาก	3.88	0.90	มาก	4.37	0.50	มาก
ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence)									
31 ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ที่ตามเส้นทางจักรยานที่พบเจอ	3.50	0.70	มาก	3.80	0.83	มาก	4.30	0.48	มาก
32 ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว เชิงนิเวศตามเส้นทางจักรยาน	3.50	0.70	มาก	3.80	0.83	มาก	4.50	0.52	มากที่สุด
33 ห้องน้ำ/ห้องสุขา มีความสะอาด และเพียงพอต่อการให้บริการ	3.50	0.70	มาก	3.00	1.00	ปานกลาง	3.70	0.67	มาก
34 คุณภาพของจักรยานมีความ เหมาะสม	4.00	0.00	มาก	4.40	0.89	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด
35 การตกแต่งสถานที่เพื่อดึงดูดให้คนมา ใช้บริการมีความสวยงาม	3.50	0.70	มาก	3.40	0.54	ปานกลาง	3.70	0.67	มาก
รวม	3.60	0.56	มาก	3.68	0.81	มาก	4.18	0.56	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่ ส่วนประสมทางการตลาดบริการ	รอบ 1 (n = 2)			รอบ 2 (n = 5)			รอบ 3 (n = 10)		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านกระบวนการ (Process)									
36 การติดต่อขอใช้สถานที่และบริการ มีความสะดวก รวดเร็ว	3.00	0.00	ปานกลาง	3.60	0.89	มาก	3.70	0.67	มาก
37 สื่อผ่านพ้นเส้นทางและกิจกรรม การท่องเที่ยวมีความชัดเจน	3.50	0.70	มาก	3.60	0.54	มาก	3.80	0.42	มาก
38 การให้ข้อมูลกิจกรรมก่อนการปั่น จักรยานท่องเที่ยวมีความเพียงพอ	3.50	0.70	มาก	3.80	0.44	มาก	4.60	0.69	มากที่สุด
39 ระยะทางและเวลาการท่องเที่ยว มีความเหมาะสม	4.00	0.70	มาก	3.80	0.44	มาก	4.40	0.51	มาก
40 การดำเนินการตามกำหนดของ กิจกรรมระหว่างเส้นทาง	4.00	0.00	มาก	4.00	0.00	มาก	4.40	0.51	มาก
41 กิจกรรมส่งเสริมความรู้เชิงนิเวศ และสุขภาพ	4.00	0.00	มาก	3.80	0.44	มาก	4.60	0.51	มากที่สุด
42 กิจกรรมภาคปฏิบัติเพื่อประเมิน สุขภาพมีความเหมาะสม	3.50	0.70	มาก	3.80	0.44	มาก	4.20	0.42	มาก
43 กิจกรรมชมสถานที่ท่องเที่ยวภายใน วนพืชรูอุทยานน้ำตกเขาอีโต้มีความ เหมาะสม	4.00	0.00	มาก	3.80	0.44	มาก	4.10	0.56	มาก
44 ความเข้าใจในการสรุปผล การท่องเที่ยว	4.00	0.00	มาก	4.00	0.00	มาก	4.50	0.52	มากที่สุด
รวม	3.72	0.31	มาก	3.80	0.40	มาก	4.25	0.53	มาก
ผลรวมทั้งหมด	3.57	0.41	มาก	3.65	0.74	มาก	4.27	0.53	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ วนพืชรูอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี มีดังนี้

รอบที่ 1 แสดงผลรวมความพึงพอใจทั้งหมด 7 ด้าน โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.41

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านราคา โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.28 ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.41 ด้านบุคลากร โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.64 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.30 ตามลำดับ

รอบที่ 2 แสดงผลรวมความพึงพอใจทั้งหมด 7 ด้าน โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.74

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากร โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.88 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.90 ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.40 ด้านราคา โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.72 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.85 ตามลำดับ

รอบที่ 3 แสดงผลรวมความพึงพอใจทั้งหมด 7 ด้าน โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.27 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.53

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมทางการตลาด โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.54 ด้านบุคลากร โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.37 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.50 ด้านราคา โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.47 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ด้วยจักรยาน วนพุทธรอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี

ข้อที่	ส่วนประสมทางการตลาดบริการ	รอบ 1 (n = 2)			รอบ 2 (n = 5)			รอบ 3 (n = 10)		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านผลิตภัณฑ์ (Product)										
1	เส้นทางจักรยานมีความท้าทายและ ปั่นสนุกสนาน เพลิดเพลิน ในการชม ธรรมชาติ	4.50	0.70	มากที่สุด	4.40	0.54	มาก	4.50	0.52	มากที่สุด
2	ป้ายสื่อความหมายและป้ายเตือน จุดเสี่ยงอันตราย ที่ตั้งอยู่ในเส้นทาง ปั่นจักรยาน	3.50	0.70	มาก	3.40	0.54	ปานกลาง	4.40	0.69	มาก
3	แผ่นป้ายให้ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศ	2.50	0.70	น้อย	3.00	0.70	ปานกลาง	4.10	0.87	มาก
4	เอกสารที่ใช้สำหรับบ่งบอกเส้นทาง และสถานที่ท่องเที่ยว มีประโยชน์ต่อ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน	2.00	1.41	น้อย	3.20	1.30	ปานกลาง	4.30	0.67	มาก
5	สถานที่ท่องเที่ยวภายในวนพุทธร อุทยานน้ำตกเขาอีโต้ มีความเป็น ธรรมชาติ	4.00	0.00	มาก	4.00	0.70	มาก	4.30	0.67	มาก
6	กิจกรรมชมสถานที่ท่องเที่ยวภายใน วนพุทธรอุทยานน้ำตกเขาอีโต้	3.50	0.70	มาก	3.40	0.54	ปานกลาง	3.80	0.91	มาก
7	กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ	2.50	0.70	น้อย	3.80	0.83	มาก	4.80	0.42	มากที่สุด
8	กิจกรรมให้ความรู้เชิงนิเวศและ ความรู้ด้านสุขภาพ	2.50	0.70	น้อย	3.00	0.00	ปานกลาง	4.70	0.48	มากที่สุด
9	ความเป็นอยู่ของชุมชน ร้านค้า ที่พบเจอ มีความเหมาะสม	3.00	0.00	ปานกลาง	2.60	0.54	ปานกลาง	3.70	0.48	มาก
รวม		3.11	0.62	ปานกลาง	2.93	0.57	ปานกลาง	3.78	0.57	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	ส่วนประสมทางการตลาดบริการ	รอบ 1 (n = 2)			รอบ 2 (n = 5)			รอบ 3 (n = 10)		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านราคา (Price)										
10	ค่าบริการการเข้าใช้สถานที่	2.50	0.70	น้อย	3.40	1.51	มาก	4.60	0.51	มากที่สุด
11	ค่าบริการผู้นำกิจกรรม (ไกด์)	1.50	0.70	น้อยที่สุด	3.20	1.30	ปานกลาง	3.80	0.78	มาก
12	ค่าบริการการเช่าจักรยานและบริการ	3.50	2.12	มาก	3.60	1.14	มาก	3.80	0.78	มาก
13	ค่าบริการอาหาร เครื่องดื่มและบริการ	3.50	0.70	มาก	3.40	0.54	ปานกลาง	4.60	0.69	มากที่สุด
14	ราคาของฝากที่ระลึกร้านค้าชุมชนมีความเหมาะสม	2.50	0.70	น้อย	2.60	0.54	ปานกลาง	3.60	0.84	มาก
รวม		2.70	0.98	ปานกลาง	3.24	1.00	ปานกลาง	4.00	0.72	มาก
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)										
15	ทำเลที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวสะดวกต่อการเดินทาง	3.50	2.12	มาก	3.60	0.89	มาก	4.60	0.51	มากที่สุด
16	ความปลอดภัยของสถานที่ท่องเที่ยวในวนพุทธอุทยานน้ำตกเขาอีโต้	3.50	0.70	มาก	3.80	0.83	มาก	3.40	0.51	ปานกลาง
17	สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ บริเวณโดยรอบแหล่งท่องเที่ยว	3.00	0.00	ปานกลาง	3.20	0.83	ปานกลาง	4.40	0.69	มาก
รวม		3.33	0.94	ปานกลาง	3.53	0.85	มาก	4.13	0.57	มาก
ด้านการส่งเสริมทางการตลาด (Promotion)										
18	กิจกรรมมีความสอดคล้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดปราจีนบุรี	2.50	0.70	น้อย	3.40	0.89	มาก	4.20	0.78	มาก
19	เป็นกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน	3.50	2.12	มาก	3.80	0.83	มาก	4.60	0.51	มากที่สุด
20	มีการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่/ ชุมชนอย่างเต็มที่	2.50	0.70	น้อย	3.20	0.83	ปานกลาง	2.90	0.56	ปานกลาง
21	มีการโฆษณาผ่านสื่อใบปลิว/ แผ่นพับ/ อินเทอร์เน็ต	2.00	0.00	น้อย	2.80	0.44	ปานกลาง	3.40	0.69	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	ส่วนประสมทางการตลาดบริการ	รอบ 1 (n = 2)			รอบ 2 (n = 5)			รอบ 3 (n = 10)		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
22	การประชาสัมพันธ์โดยการเชิญชวนโดยตรง	3.00	1.41	ปานกลาง	3.00	0.70	ปานกลาง	3.20	0.63	ปานกลาง
23	มีการแนะนำจากผู้ที่เคยมาใช้	4.00	0.00	มาก	3.20	1.14	ปานกลาง	4.60	0.51	มากที่สุด
รวม		2.91	0.82	ปานกลาง	3.23	0.80	ปานกลาง	3.81	0.61	มาก
ด้านบุคลากร (People)										
24	ไกด์นำทางการท่องเที่ยวมีความรู้	3.00	1.41	ปานกลาง	3.40	1.14	ปานกลาง	4.07	0.48	มากที่สุด
25	ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่จากวนพุดอุทยานน้ำตกเขาอีโต้	3.50	0.70	มาก	4.00	1.00	มาก	3.60	0.69	มากที่สุด
26	ความเป็นมิตรของเจ้าหน้าที่จากชมรมจักรยานเขาอีโต้	4.00	1.41	มาก	4.20	0.44	มาก	4.90	0.31	มากที่สุด
27	ความน่าเชื่อถือของผู้นำกิจกรรม	4.00	1.41	มาก	4.40	0.54	มาก	4.50	0.52	มากที่สุด
28	ประสิทธิภาพ ความรู้ของผู้นำกิจกรรม	4.00	1.41	มาก	4.20	0.44	มาก	4.40	0.51	มาก
29	ความเป็นมิตรของประชาชนในชุมชนและร้านค้า	3.50	0.70	มาก	4.00	0.70	มาก	3.70	0.82	มาก
30	การมีส่วนร่วมของชุมชนและเจ้าหน้าที่	3.00	0.00	ปานกลาง	3.40	0.54	ปานกลาง	3.80	0.78	มาก
รวม		3.57	1.00	มาก	3.94	0.68	มาก	4.22	0.58	มาก
ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence)										
31	ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวที่ตามเส้นทางจักรยานที่พบเจอ	4.00	0.00	มาก	3.80	0.83	มาก	4.20	0.78	มาก
32	ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามเส้นทางจักรยาน	3.50	0.70	มาก	4.00	0.00	มาก	4.50	0.52	มากที่สุด
33	ห้องน้ำ/ห้องสุขา มีความสะอาดและเพียงพอต่อการให้บริการ	3.00	0.00	ปานกลาง	2.80	0.83	ปานกลาง	3.60	0.70	มาก
34	คุณภาพของจักรยานมีความเหมาะสม	4.00	1.41	มาก	3.80	0.83	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด
35	การตกแต่งสถานที่เพื่อดึงดูดให้คนมาใช้บริการมีความสวยงาม	2.50	0.70	ปานกลาง	2.80	0.83	ปานกลาง	3.50	0.70	มาก
รวม		3.40	0.56	ปานกลาง	3.44	0.66	ปานกลาง	4.16	0.54	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	ส่วนประสมทางการตลาดบริการ	รอบ 1 (n = 2)			รอบ 2 (n = 5)			รอบ 3 (n = 10)		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านกระบวนการ (Process)										
36	การติดต่อขอใช้สถานที่และบริการ มีความสะดวก รวดเร็ว	3.50	2.12	มาก	3.40	0.54	ปานกลาง	4.10	0.56	มาก
37	สื่อแผนผังเส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยว มีความชัดเจน	2.00	0.00	น้อย	2.80	0.83	ปานกลาง	4.00	0.66	มาก
38	การให้ข้อมูลกิจกรรมก่อนการปั่นจักรยานท่องเที่ยว มีความเพียงพอ	3.50	0.70	มาก	3.00	0.70	ปานกลาง	4.70	0.48	มากที่สุด
39	ระยะทางและเวลาการท่องเที่ยว มีความเหมาะสม	4.00	1.41	มาก	3.80	0.44	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด
40	การดำเนินการตามกำหนดของกิจกรรมระหว่างเส้นทาง	2.00	0.00	น้อย	3.60	0.54	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด
41	กิจกรรมส่งเสริมความรู้เชิงนิเวศ และสุขภาพ	2.50	0.70	ปานกลาง	3.80	0.44	มาก	4.60	0.51	มากที่สุด
42	กิจกรรมภาคปฏิบัติเพื่อประเมินสุขภาพ มีความเหมาะสม	2.50	0.70	ปานกลาง	3.60	0.54	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด
43	กิจกรรมชมสถานที่ท่องเที่ยวภายในวนพืชรูอุทยานน้ำตกเขาค้อได้ มีความเหมาะสม	2.50	0.70	ปานกลาง	3.40	0.89	ปานกลาง	4.60	0.51	มากที่สุด
44	ความเข้าใจในการสรุปผลการท่องเที่ยว	2.00	0.00	น้อย	3.20	0.83	ปานกลาง	4.60	0.51	มากที่สุด
รวม		2.72	0.70	ปานกลาง	3.40	0.63	ปานกลาง	4.52	0.51	มากที่สุด
ผลรวมทั้งหมด		3.10	0.80	ปานกลาง	3.38	0.74	ปานกลาง	4.08	0.58	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานวนพืชรูอุทยานน้ำตกเขาค้อได้ จังหวัดปราจีนบุรี มีดังนี้

รอบที่ 1 แสดงผลรวมความพึงพอใจทั้งหมด 7 ด้าน โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.10 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.80

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากร โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.00 ด้านลักษณะทางกายภาพ โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.56 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.94 ตามลำดับ

รอบที่ 2 แสดงผลรวมความพึงพอใจทั้งหมด 7 ด้าน โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.74

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลากร โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.94 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.68 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.85 ด้านลักษณะทางกายภาพ โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.66 ตามลำดับ

รอบที่ 3 แสดงผลรวมความพึงพอใจทั้งหมด 7 ด้าน โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.58

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.51 ด้านบุคลากร โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.58 ด้านลักษณะทางกายภาพ โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.16 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.54 ตามลำดับ

ข้อมูลด้านกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ทดลอง

ผลจากการทดลองกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ปั่นจักรยานเร่งอัตราการเต้นของชีพจร ในช่วงร้อยละ 66 - 79 ของอัตราการเต้นของชีพจรสูงสุด ระยะทาง 1.5 กิโลเมตร โดยเริ่มจากการแบ่งกลุ่ม ออกเป็น 2 กลุ่มคือ นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ และนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ในแต่ละกลุ่มแบ่งเป็นการปั่น 3 รอบ เพื่อวิเคราะห์หาชีพจรเป้าหมาย การเผาผลาญพลังงานทั้งหมด เวลาที่ใช้ในการทำการทดสอบและเวลารวมทั้งหมด ดังนี้

ตารางที่ 9 ผลของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยการปั่นจักรยานเร่งอัตราการเต้นของชีพจร
การเผาผลาญพลังงานทั้งหมด และเวลารวมทั้งหมดของนักท่องเที่ยวยังเงินเวศ
ด้วยจักรยานมือใหม่ในรอบที่ 1

ผู้เข้าร่วม การวิจัย	อายุ	ชีพจร ขณะ พัก	ชีพจร เป้าหมาย (66-79%)	เวลา (นาที)	การเผาผลาญ พลังงานทั้งหมด (kcal)	เวลา (นาที)
เฉพาะกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ					ทั้งหมดเส้นทาง	
1	21	78	157-173	-	1243	1:15
2	22	70	154-171	-	1112	1:15
เฉลี่ย	21.5	74	163.75	-	1177	1:15

จากตารางที่ 9 แสดงผลของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยการปั่นจักรยานเร่งอัตราการเต้นของชีพจรในรอบที่ 1 ดังนี้

รอบที่ 1 พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของการเผาผลาญพลังงาน (kcal) ทั้งหมดตลอดเส้นทางเท่ากับ 1177 กิโลแคลอรี ใช้เวลาทั้งหมดรวมการทำกิจกรรม 1 ชั่วโมง 15 นาที

ตารางที่ 10 ผลของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยการปั่นจักรยานเร่งอัตราการเต้นของชีพจร
การเผาผลาญพลังงานทั้งหมด และเวลารวมทั้งหมดของนักท่องเที่ยวยังเงินเวศ
ด้วยจักรยานมือใหม่ในรอบที่ 2

ผู้เข้าร่วม การวิจัย	อายุ	ชีพจร ขณะพัก	ชีพจรเป้าหมาย (66-79%)	เวลา (นาที)	การเผาผลาญ พลังงานทั้งหมด (kcal)	เวลา (นาที)
เฉพาะกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ					ทั้งหมดเส้นทาง	
1	19	68	155-173	-	1298	1:37
2	24	70	153-169	-	1339	1:37
3	25	72	153-169	-	1440	1:37
4	25	78	155-170	-	1278	1:37
5	25	79	155-170	-	1340	1:37
เฉลี่ย	23.6	73.4	162.20	-	1339	1:37

จากตารางที่ 10 แสดงผลของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยการปั่นจักรยานเร่งอัตรา
การเต้นของชีพจรในรอบที่ 2 ดังนี้

รอบที่ 2 พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของการเผาผลาญพลังงาน (kcal) ทั้งหมดตลอดเส้นทาง
เท่ากับ 1339 กิโลแคลอรี ใช้เวลาทั้งหมดรวมการทำกิจกรรม 1 ชั่วโมง 37 นาที

ตารางที่ 11 ผลของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยการปั่นจักรยานเร่งอัตราการเต้นของชีพจร
การเผาผลาญพลังงานทั้งหมด และเวลารวมทั้งหมดของนักท่องเที่ยวยังเชิงนิเวศ
ด้วยจักรยานมือใหม่ในรอบที่ 3

ผู้เข้าร่วม การวิจัย	อายุ	ชีพจร ขณะ พัก	ชีพจร เป้าหมาย (66-79%)	เวลา (นาที)	การเผาผลาญ พลังงานทั้งหมด (kcal)	เวลา (นาที)
เฉพาะกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ				ทั้งหมดเส้นทาง		
1	16	75	160-176	4:22	1545	1:56
2	16	69	158-175	3:22	1490	1:56
3	17	75	159-172	4:01	1521	1:56
4	21	80	158-174	3:48	1553	1:56
5	24	79	156-171	4:47	1679	1:56
6	25	65	150-167	3:22	1572	1:56
7	25	71	152-168	3:29	1590	1:56
8	26	75	153-169	5:07	1478	1:56
9	29	82	153-168	5:07	1499	1:56
10	29	68	149-165	4:58	1512	1:56
เฉลี่ย	22.8	73.9	162.65	4:14	1543	1:56

จากตารางที่ 11 แสดงผลของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยการปั่นจักรยานเร่งอัตรา
การเต้นของชีพจรในรอบที่ 3 ดังนี้

รอบที่ 3 พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของการเผาผลาญพลังงาน (kcal) ทั้งหมดตลอดเส้นทาง
เท่ากับ 1543 กิโลแคลอรี ใช้เวลาทั้งหมดรวมการทำกิจกรรม 1 ชั่วโมง 56 นาที

ตารางที่ 12 ผลของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยการปั่นจักรยานเร่งอัตราการเต้นของชีพจร
การเผาผลาญพลังงานทั้งหมด และเวลารวมทั้งหมดของนักท่องเที่ยวงานเชิงนิเวศ
ด้วยจักรยานในรอบที่ 1

ผู้เข้าร่วม การวิจัย	อายุ	ชีพจร ขณะ พัก	ชีพจร เป้าหมาย (66-79%)	เวลา (นาที)	การเผาผลาญ พลังงานทั้งหมด (kcal)	เวลา (นาที)
เฉพาะกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ					ทั้งหมดเส้นทาง	
1	17	66	156-174	-	1311	1:30
2	25	65	150-167	-	1341	1:30
เฉลี่ย	21	65.5	161.75	-	1326	1:30

จากตารางที่ 12 แสดงผลของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยการปั่นจักรยานเร่งอัตราการเต้นของชีพจรในรอบที่ 1 ดังนี้

รอบที่ 1 พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของการเผาผลาญพลังงาน (kcal) ทั้งหมดตลอดเส้นทางเท่ากับ 1326 กิโลแคลอรี ใช้เวลาทั้งหมดรวมการทำกิจกรรม 1 ชั่วโมง 30 นาที

ตารางที่ 13 ผลของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยการปั่นจักรยานเร่งอัตราการเต้นของชีพจร
การเผาผลาญพลังงานทั้งหมด และเวลารวมทั้งหมดของนักท่องเที่ยวงานเชิงนิเวศ
ด้วยจักรยานในรอบที่ 2

ผู้เข้าร่วม การวิจัย	อายุ	ชีพจร ขณะพัก	ชีพจรเป้าหมาย (66-79%)	เวลา (นาที)	การเผาผลาญ พลังงานทั้งหมด (kcal)	เวลา (นาที)
เฉพาะกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ					ทั้งหมดเส้นทาง	
1	25	71	152-168	-	1443	1:55
2	25	68	151-168	-	1345	1:55
3	26	60	148-165	-	1451	1:55
4	32	66	146-162	-	1488	1:55
5	35	72	146-161	-	1312	1:55
เฉลี่ย	28.6	67.4	156.7	-	1407	1:55

จากตารางที่ 13 แสดงผลของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยการปั่นจักรยานเร่งอัตรา
การเต้นของชีพจรในรอบที่ 2 ดังนี้

รอบที่ 2 พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของการเผาผลาญพลังงาน (kcal) ทั้งหมดตลอดเส้นทาง
เท่ากับ 1407 กิโลแคลอรี ใช้เวลาทั้งหมดรวมการทำกิจกรรม 1 ชั่วโมง 55 นาที

ตารางที่ 14 ผลของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยการปั่นจักรยานเร่งอัตราการเต้นของชีพจร
การเผาผลาญพลังงานทั้งหมด และเวลารวมทั้งหมดของนักท่องเที่ยวยังเชิงนิเวศ
ด้วยจักรยานในรอบที่ 3

ผู้เข้าร่วม การวิจัย	อายุ	ชีพจร ขณะ พัก	ชีพจร เป้าหมาย (66-79%)	เวลา (นาที)	การเผาผลาญ พลังงานทั้งหมด (kcal)	เวลา (นาที)
เฉพาะกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ				ทั้งหมดเส้นทาง		
1	29	70	149-165	3:59	1451	2:08
2	31	68	147-163	4:11	1454	2:08
3	32	68	147-162	4:10	1322	2:08
4	35	59	142-158	3:45	1561	2:08
5	35	62	143-159	4:01	1423	2:08
6	37	74	145-160	4:31	1522	2:08
7	41	63	139-154	4:22	1389	2:08
8	43	65	138-153	4:31	1399	2:08
9	45	63	136-151	4:34	1401	2:08
10	45	58	135-150	4:34	1369	2:08
เฉลี่ย	37.3	65	149.80	4:15	1429	2:08

จากตารางที่ 14 แสดงผลของกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยการปั่นจักรยานเร่งอัตรา
การเต้นของชีพจรในรอบที่ 3 ดังนี้

รอบที่ 3 พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของการเผาผลาญพลังงาน (kcal) ทั้งหมดตลอดเส้นทาง
เท่ากับ 1429 กิโลแคลอรี ใช้เวลาทั้งหมดรวมการทำกิจกรรม 2 ชั่วโมง 8 นาที

ข้อมูลด้านความรู้เชิงนิเวศและความรู้ด้านสุขภาพของผู้ทดลอง

ผลจากการทำแบบทดสอบ (Pretest - posttest) โดยกำหนดให้นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่และนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ได้ทำแบบทดสอบความรู้เชิงนิเวศและความรู้ด้านสุขภาพ ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้การกำหนดเกรดแบบอิงการพัฒนาของศิริชัย กาญจนวาสี (2542 อ้างถึงใน สุริพร อนุศาสนนันท์, 2554) ดังนี้

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการความรู้ด้านเชิงนิเวศ ก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - posttest) ของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่และนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 1

ผู้เข้าร่วม การวิจัย	นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วย จักรยานมือใหม่			นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วย จักรยาน		
	ก่อน	หลัง	คะแนน	ก่อน	หลัง	คะแนน
	(7)	(7)	พัฒนาการ	(7)	(7)	พัฒนาการ
1	5	7	1	3	6	0.75
2	5	6	0.50	6	7	1
เฉลี่ย	5.00	6.50	0.75	4.50	6.50	0.87

จากตารางที่ 15 แสดงคะแนนพัฒนาการความรู้เชิงนิเวศ ก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - posttest) ของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่และนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 1 ดังนี้

นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ พบว่า คะแนนความรู้ด้านเชิงนิเวศหลังการทดลองมีการพัฒนาจากก่อนการทดลอง ร้อยละ 0.75

นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน พบว่า คะแนนความรู้ด้านเชิงนิเวศหลังการทดลองมีการพัฒนาจากก่อนการทดลอง ร้อยละ 0.87

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการความรู้ด้านเชิงนิเวศ ก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - posttest) ของนักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่และนักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 2

ผู้เข้าร่วมการ วิจัย	นักท่องเที่ยวนิเวศด้วย จักรยานมือใหม่			นักท่องเที่ยวนิเวศด้วย จักรยาน		
	ก่อน	หลัง	คะแนน	ก่อน	หลัง	คะแนนพัฒนาการ
	(7)	(7)	พัฒนาการ	(7)	(7)	
1	3	7	0.20	4	7	1.00
2	3	3	0.00	5	7	1.00
3	4	7	1.00	5	7	1.00
4	4	7	1.00	3	7	1.00
5	4	7	1.00	7	7	0.00
เฉลี่ย	3.60	6.20	0.64	4.80	7.00	0.80

จากตารางที่ 16 แสดงคะแนนพัฒนาการความรู้เชิงนิเวศ ก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - posttest) ของนักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่และนักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 2 ดังนี้

นักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ พบว่า คะแนนความรู้ด้านเชิงนิเวศหลังการทดลองมีการพัฒนาจากก่อนการทดลอง ร้อยละ 0.64

นักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยาน พบว่า คะแนนความรู้ด้านเชิงนิเวศหลังการทดลองมีการพัฒนาจากก่อนการทดลอง ร้อยละ 0.80

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการความรู้ด้านเชิงนิเวศ ก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - posttest) ของนักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่และนักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 3

ผู้เข้าร่วมการวิจัย	นักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่			นักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยาน		
	คะแนนพัฒนาการ			คะแนนพัฒนาการ		
	ก่อน (7)	หลัง (7)		ก่อน (7)	หลัง (7)	
1	5	7	0.10	4	7	1.00
2	7	7	0.00	6	7	1.00
3	6	7	1.00	5	7	1.00
4	5	7	1.00	6	7	1.00
5	5	7	1.00	6	7	1.00
6	3	7	1.00	6	7	1.00
7	3	5	0.50	6	7	1.00
8	6	7	1.00	4	7	1.00
9	4	7	1.00	5	7	1.00
10	4	7	1.00	6	7	1.00
เฉลี่ย	4.80	6.80	0.76	5.40	7.00	1.00

จากตารางที่ 17 แสดงคะแนนพัฒนาการความรู้ด้านเชิงนิเวศ ก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - posttest) ของนักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่และนักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 3 ดังนี้

นักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ พบว่า คะแนนความรู้ด้านเชิงนิเวศหลังการทดลองมีการพัฒนาจากก่อนการทดลอง ร้อยละ 0.76

นักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยาน พบว่า คะแนนความรู้ด้านเชิงนิเวศหลังการทดลองมีการพัฒนาจากก่อนการทดลอง ร้อยละ 1.00

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการความรู้ด้านสุขภาพ ก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - posttest) ของนักท่องเที่ยวงานวิจัยเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่และนักท่องเที่ยวงานวิจัยเชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 1

ผู้เข้าร่วมการวิจัย	นักท่องเที่ยวงานวิจัยเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่			นักท่องเที่ยวงานวิจัยเชิงนิเวศด้วยจักรยาน		
	จักรยานมือใหม่			จักรยาน		
	ก่อน (7)	หลัง (7)	คะแนนพัฒนาการ	ก่อน (7)	หลัง (7)	คะแนนพัฒนาการ
1	2	5	0.60	2	4	0.40
2	5	6	0.50	4	7	1.00
เฉลี่ย	3.50	5.50	0.55	3.00	5.50	0.70

จากตารางที่ 18 แสดงคะแนนพัฒนาการความรู้ด้านสุขภาพ ก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - posttest) ของนักท่องเที่ยวงานวิจัยเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่และนักท่องเที่ยวงานวิจัยเชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 1 ดังนี้

นักท่องเที่ยวงานวิจัยเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ พบว่า คะแนนความรู้ด้านสุขภาพหลังการทดลองมีการพัฒนาจากก่อนการทดลอง ร้อยละ 0.55

นักท่องเที่ยวงานวิจัยเชิงนิเวศด้วยจักรยาน พบว่า คะแนนความรู้ด้านสุขภาพหลังการทดลองมีการพัฒนาจากก่อนการทดลอง ร้อยละ 0.70

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการความรู้ด้านสุขภาพ ก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - posttest) ของนักท่องเที่ยวงานวิจัยเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่และนักท่องเที่ยวงานวิจัยเชิงนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 2

ผู้เข้าร่วมการวิจัย	นักท่องเที่ยวงานวิจัยเชิงนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่			นักท่องเที่ยวงานวิจัยเชิงนิเวศด้วยจักรยาน		
	จักรยานมือใหม่			จักรยาน		
	ก่อน (7)	หลัง (7)	คะแนนพัฒนาการ	ก่อน (7)	หลัง (7)	คะแนนพัฒนาการ
1	5	7	1.00	2	7	1.00
2	2	4	0.40	5	7	1.00

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ผู้เข้าร่วม การวิจัย	นักท่องเที่ยวยุคดิจิทัลด้วยจักรยาน			นักท่องเที่ยวยุคดิจิทัลด้วย		
	มือใหม่			จักรยาน		
	ก่อน (7)	หลัง (7)	คะแนนพัฒนาการ	ก่อน (7)	หลัง (7)	คะแนนพัฒนาการ
3	3	7	1.00	5	6	0.50
4	3	7	1.00	6	7	1.00
5	3	6	0.75	5	7	1.00
เฉลี่ย	3.20	6.20	0.83	4.60	6.80	0.90

จากตารางที่ 19 แสดงคะแนนพัฒนาการความรู้ด้านสุขภาพ ก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - posttest) ของนักท่องเที่ยวยุคดิจิทัลด้วยจักรยานมือใหม่และนักท่องเที่ยวยุคดิจิทัลด้วยจักรยานในรอบที่ 2 ดังนี้

นักท่องเที่ยวยุคดิจิทัลด้วยจักรยานมือใหม่ พบว่า คะแนนความรู้ด้านสุขภาพหลังการทดลองมีการพัฒนาจากก่อนการทดลอง ร้อยละ 0.83

นักท่องเที่ยวยุคดิจิทัลด้วยจักรยาน พบว่า คะแนนความรู้ด้านสุขภาพหลังการทดลองมีการพัฒนาจากก่อนการทดลอง ร้อยละ 0.90

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการความรู้ด้านสุขภาพ ก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - posttest) ของนักท่องเที่ยวยุคดิจิทัลด้วยจักรยานมือใหม่และนักท่องเที่ยวยุคดิจิทัลด้วยจักรยานในรอบที่ 3

ผู้เข้าร่วม การวิจัย	นักท่องเที่ยวยุคดิจิทัลด้วย			นักท่องเที่ยวยุคดิจิทัลด้วยจักรยาน		
	จักรยานมือใหม่					
	ก่อน (7)	หลัง (7)	คะแนนพัฒนาการ	ก่อน (7)	หลัง (7)	คะแนนพัฒนาการ
1	5	7	1.00	6	7	1.00
2	5	7	1.00	5	7	1.00
3	3	5	0.50	2	7	1.00

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ผู้เข้าร่วม การวิจัย	นักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยาน มือใหม่			นักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยาน		
	ก่อน (7)	หลัง (7)	คะแนนพัฒนาการ	ก่อน (7)	หลัง (7)	คะแนนพัฒนาการ
4	7	7	0.00	4	7	1.00
5	5	7	1.00	3	7	1.00
6	5	7	1.00	3	7	1.00
7	2	5	0.60	6	7	1.00
8	4	7	1.00	2	7	1.00
9	3	7	1.00	4	6	0.66
10	1	7	1.00	4	7	1.00
เฉลี่ย	4.00	6.60	0.81	3.90	6.90	0.96

จากตารางที่ 20 แสดงคะแนนพัฒนาการความรู้ด้านสุขภาพ ก่อนและหลังการทดลอง (Pretest - posttest) ของนักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่และนักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานในรอบที่ 3 ดังนี้

นักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยานมือใหม่ พบว่า คะแนนความรู้ด้านสุขภาพหลังการทดลองมีการพัฒนาจากก่อนการทดลอง ร้อยละ 0.81

นักท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยาน พบว่า คะแนนความรู้ด้านสุขภาพหลังการทดลองมีการพัฒนาจากก่อนการทดลอง ร้อยละ 0.96

ผลจากโปรแกรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน จากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อมูลนี้ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่จากการมาท่องเที่ยวนิเวศด้วยจักรยาน (Stakeholder) ได้แก่ เจ้าหน้าที่วนพิศอุทยานน้ำตกเขาค้อได้ เจ้าหน้าที่ชมรมจักรยานเขาค้อได้ ผู้ประกอบการร้านค้าบริเวณน้ำตกเขาค้อได้ ผู้ประกอบการร้านจักรยานบริเวณใกล้เคียง ดังนี้

1. ด้านพื้นที่

พื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ด้วยสภาพพื้นที่ของบริเวณโดยรอบวนพุทธรูทยานฯ มีเส้นทางอยู่ 2 รูปแบบ คือ เส้นทางลาดยางและเส้นทางวิบาก (Single track) ซึ่งเส้นทาง จะมีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติต่าง ๆ และหน่วยงานของทางราชการ คือที่ทำการป่าไม้ เรือนเพาะชำ และหน่วยจัดการต้นน้ำ จึงเหมาะสมกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ไกลจากตัวเมืองจังหวัดปราจีนบุรี ระยะทางเพียง 15 กิโลเมตร

เส้นทางจักรยานในปัจจุบันนอกเหนือจากเส้นทางลาดยางเป็นเส้นทางที่มีอยู่แล้ว ไม่ได้เกิดจากการสร้างเส้นทางใหม่ เพราะเส้นทางจะทำให้ให้ปั่นจักรยานโดยเฉพาะ จึงเป็นเส้นทางที่ไม่กว้างมากและเกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมน้อยถึงน้อยที่สุด แต่ปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบในปัจจุบันคือการควบคุมจำนวนของนักปั่นจักรยาน และขยะที่เกิดขึ้นจากกมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มต่าง ๆ

แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศในพื้นที่ ปัจจุบันยังไม่มีการจัดทำขึ้นอย่างเป็นทางการ แต่ที่วนพุทธรูทยานน้ำตกเขาอีโต้มีเรือนเพาะชำกล้าไม้ เพื่อให้ผู้สนใจมาศึกษาหรือจัดโครงการปลูกป่า เส้นทางด้านบนบริเวณน้ำตกไพรทอง ก็จะมีการทำฝายชะลอน้ำแบบผสมผสาน ใช้วัสดุจากธรรมชาติ โดยหน่วยงานเอกชนร่วมกับหน่วยงานวนพุทธรูทยานน้ำตกเขาอีโต้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติ และรับผิดชอบต่อสังคม ปลูกฝังการอนุรักษ์ให้เกิดขึ้นกับบุคคลทั่วไป เพื่อสร้างการเรียนรู้เรื่องระบบนิเวศที่เกิดขึ้นจากโครงการสร้างฝายชะลอน้ำ ส่วนริมลำธารจะมีการปลูกต้นไม้ชนิดต่าง ๆ เพื่อช่วยลดการกัดเซาะของน้ำ และเพื่อไว้ศึกษาพันธุ์ไม้ อันเนื่องมาจากบริเวณด้านบนของเขาคีโต้มีพันธุ์ไม้สำคัญหลายชนิด เช่น ไม้พยุง เป็นต้น จึงเหมาะสมกับการเป็นแหล่งศึกษาเรื่องระบบนิเวศได้อย่างสมบูรณ์

2. ด้านการจัดการ

ปัจจุบันกรมป่าไม้ได้ตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นมาคือ สำนักงานป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาอีโต้ ซึ่งมีขอบเขตอำนาจในการบริหารพื้นที่เขาอีโต้ทั้งหมด ทุกรูปแบบ แต่เมื่อเส้นทางจักรยานได้เกิดขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว จึงต้องร่วมกันหาทางจัดการให้เป็นไปอย่างถูกต้องโดย ในส่วนของผู้ใช้กิจกรรมหรือชมรมจักรยานเขาอีโต้ บางครั้งคำนึงถึงความถูกต้องของกิจกรรมเพียงอย่างเดียว จึงอาจจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมได้ เมื่อจะปรับปรุงเส้นทางหรือกิจกรรมก็ต้องได้รับความเห็นชอบของทางหน่วยงานป่าไม้เสียก่อนถึงจะดำเนินการได้

ปัญหาที่ตามมาก็คือ ความปลอดภัยในเส้นทางและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในความดูแลของชมรมจักรยานเขาอีโต้ ส่วนทางหน่วยงานป่าไม้เขาอีโต้ จะให้การส่งเสริมและ

ช่วยเหลือในกิจกรรมในส่วนที่ทางชมรมจักรยานเขาอีโต้ได้ร้องขอมา ซึ่งจะต้องอยู่บนความถูกต้อง และไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม หรือถ้ามีผลกระทบก็จะร่วมกันปรับกิจกรรมให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่น้อยที่สุด

วนพุทธอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ และหน่วยงานป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาอีโต้ เป็นหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะต้องบูรณาการกำลังคนในหน่วยงานด้านต่าง ๆ คือ หน่วยป้องกันไฟป่า หน่วยจัดการต้นน้ำ วนพุทธอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ และหน่วยงานป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาอีโต้ โดยมีหัวหน้าหน่วยงานคนเดียวกัน เพื่อจะสนับสนุนกิจกรรมตามคำร้องขอของผู้มาใช้พื้นที่เขาอีโต้ ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานถูกสร้างขึ้นจริงแต่ไม่มีกำลังเพียงพอต่อการทำกิจกรรม จึงต้องดึงกำลังจากหน่วยป้องกันไฟป่าและหน่วยงานอื่น ๆ มาช่วยในกิจกรรมที่จะจัดขึ้นของทางชมรมจักรยาน

3. ด้านกิจกรรมและกระบวนการ

กิจกรรมหลักที่ใช้พื้นที่เขาอีโต้คือการท่องเที่ยวด้วยจักรยานซึ่งมีผู้มาปั่นอย่างต่อเนื่อง และมีกิจกรรมการเดินป่าของกลุ่มนักเรียนนักศึกษาที่เข้ามาขอใช้พื้นที่ในการศึกษาเรียนรู้เรื่องระบบนิเวศ มีกิจกรรมพายเรือพายักในอ่างเก็บน้ำจักรพงษ์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีอยู่ในปัจจุบัน

วนพุทธอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ ได้มีการดำเนินการสร้างพระพุทธรูปจำลององค์ใหญ่ไว้บริเวณด้านบนเขาอีโต้เมื่อมีกิจกรรมหรือวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาก็จะมีผู้มาทำกิจกรรมจำนวนมาก ทางหน่วยงานจึงต้องมีการจัดการกิจกรรมโดยทางผู้จัดทำกิจกรรมได้จัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของผู้ที่ได้รับอนุญาต โดยผู้ที่ได้รับอนุญาตคือจังหวัดปราจีนบุรีที่เป็นผู้ดำเนินการ โดยทางจังหวัดปราจีนบุรียินดีที่จะดำเนินการตามข้อตกลงคือ อนุรักษ์ พื้นที่ และควบคุม

กิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ในพื้นที่เขาอีโต้ส่วนใหญ่ถูกดำเนินการโดยชมรมจักรยานเขาอีโต้ร่วมกับจังหวัดปราจีนบุรีและหน่วยงานวนพุทธอุทยานน้ำตกเขาอีโต้จะเป็นผู้ให้การสนับสนุน และให้คำปรึกษาด้านพื้นที่ ชมรมจักรยานเขาอีโต้ จะมีบุคลากรที่มีความชำนาญในการปั่นจักรยานในทางป่าหรือเส้นทางภูเขา ซึ่งจะมีกระบวนการในการให้บริการตั้งแต่ ให้คำปรึกษาด้านเทคนิคการปั่นจักรยานเบื้องต้น บริการเช่าจักรยาน ผู้นำเส้นทาง บริการซ่อมจักรยาน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม เป็นต้น

4. ด้านการมีส่วนร่วม

วนพุทธอุทยานน้ำตกเขาอีโต้จะมีพื้นที่ครอบคลุม 3 ตำบลคือ ตำบลบ้านพระ ตำบลเนินหอม และตำบลดงขี้เหล็ก พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ของแหล่งท่องเที่ยวของวนพุทธอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ ตำบลบ้านพระจะเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น เส้นทางเข้าถึง การกำจัดขยะ เป็นต้น

ทางด้านเครือข่ายตำบลเนินหอมชาวบ้านไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับด้านสิ่งแวดล้อมเท่าที่ควร ตำบลงิ้วเหล็กจะมีการรวมตัวกันของชุมชนทำให้เกิดการร่วมมือกันอย่างเข้มแข็ง และตำบลบ้านพระ มีเครือข่ายที่น้อยและพื้นที่ส่วนใหญ่ก็จะถูกกันด้วยพื้นที่ของทหารจึงไม่มีปัญหาเรื่องการบุกรุกพื้นที่ป่าเขาอีโต้

จากการสำรวจพื้นที่นอกเหนือจากตำบลงิ้วเหล็ก ชุมชนส่วนใหญ่จะเห็นว่าการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องไกลตัว เนื่องมาจากการไม่ได้ประโยชน์จากการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวด้วยจักรยาน ผลเนื่องมาจากเมื่อการจัดกิจกรรมเกี่ยวข้องกับจักรยานเกิดขึ้น ผู้จัดกิจกรรม ไม่ได้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนเท่าที่ควร จะจัดเฉพาะกิจกรรมจักรยาน ซึ่งแนวความคิดในอนาคตคือ เมื่อมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวข้องกับจักรยาน ควรที่จะนำสินค้าจากชุมชน (OTOP) ของชุมชนในท้องถิ่นมาจัดจำหน่ายแก่ผู้มาทำกิจกรรมด้วย ซึ่งเป็นการสร้างรายได้แก่ชุมชนในท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อกิจกรรมจักรยาน เนื่องมาจากบริเวณพื้นที่เส้นทางจักรยาน เขาอีโต้จะมีกลุ่มชุมชนจำนวนน้อยที่อาศัยอยู่ มีกลุ่มชุมชนที่มีพื้นที่อยู่กลางเขาอีโต้ หรือ บ้าน 12 หลัง ซึ่งมีกรรมสิทธิ์ถือครองที่ดินบริเวณนั้น แต่การมีส่วนร่วมของกิจกรรมก็เป็นไปได้น้อย เพราะอาชีพของคนในชุมชนส่วนใหญ่จะมีอาชีพรับจ้างทั่วไป และเส้นทางจักรยานไม่ได้ผ่านในจุดบริเวณนั้น

ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ที่เกิดขึ้นก็คือ ร้านค้า ร้านอาหารบริเวณอ่างเก็บน้ำและน้ำตกเขาอีโต้ จะมีเส้นทางจักรยานให้นักท่องเที่ยวได้ไปสัมผัสกับความเป็นอยู่ของร้านค้าและอุดหนุนรายได้แก่ร้านค้า

เส้นทางจักรยานที่จัดทำขึ้นได้ผ่านแหล่งท่องเที่ยวคือ วัดถ้ำเขาอีโต้ เป็นการให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ และสัมผัสกับวัฒนธรรมในท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ จะเกิดขึ้นเมื่อมีการร้องขอในการเข้ามาช่วยเหลือในกิจกรรมจักรยานที่จัด เช่นการอำนวยความสะดวกในด้านจราจร และรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ เป็นต้น

แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานสำหรับวนพุทธอุทยาน น้ำตกเขาอีโต้ จังหวัดปราจีนบุรี

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี หัวหน้าวนพุทธอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ เจ้าหน้าที่ท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดปราจีนบุรี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพระ หัวหน้าชมรมจักรยานเขาอีโต้ ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน

การวางแผน

1. ด้านบุคลากร

ควรมีการบูรณาการจากหน่วยงานต่าง ๆ คือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี หน่วยงานป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาอีโต้ การท่องเที่ยวและกีฬา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพระ และชมรมจักรยานเขาอีโต้ ร่วมกันวางแผนพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน คือ เมื่อมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานหรือการแข่งขันจักรยานเกิดขึ้นจะนำกำลังคนของแต่ละหน่วยงานมาช่วยทำกิจกรรม ทางด้านเทคนิคจะใช้บุคลากรของชมรมจักรยานเขาอีโต้เป็นผู้ดำเนินการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ เช่น การจัดเส้นทางจราจรจะใช้บุคลากรของหน่วยงานวนพืชมอุทยานน้ำตกเขาอีโต้เป็นผู้ดูแล

2. ด้านอุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

2.1 การวางแผนการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน คือชมรมจักรยานเขาอีโต้ จะเป็นผู้ให้เข้าบริการจักรยานที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่ใช้ในการท่องเที่ยว

2.2 มีบริการซ่อมบำรุงรถจักรยานของนักท่องเที่ยวที่นำรถจักรยานส่วนตัวมาใช้แล้วเกิดความเสียหายขณะท่องเที่ยว

2.3 บริการห้องน้ำ ห้องส้วม โดยมีที่ตั้งอยู่บริเวณชมรมจักรยานเขาอีโต้ และที่ทำการวนพืชมอุทยานน้ำตกเขาอีโต้

2.4 หน่วยงานวนพืชมอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ ควรจัดให้มีการกระจายห้องส้วมไว้ตามจุดต่าง ๆ ตามเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ ซึ่งต้องจัดทำในระบบสุขาแบบปิด ไม่ให้สิ่งปฏิกูลมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และวัสดุที่จัดทำต้องมีความเหมาะสมและได้มาตรฐานเป็นธรรมชาติมากที่สุด

2.5 บริเวณที่ทำการวนพืชมอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ได้จัดให้มีสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก คือ สถานที่จอดรถ ห้องน้ำห้องส้วม สถานที่พักผ่อน จุดกางเต็นท์ และบริการบอร์ดความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน

3. ด้านงบประมาณ

3.1 การวางแผนเรื่องการจัดให้มีร้านค้าสวัสดิการแก่นักท่องเที่ยว

3.2 การจัดเก็บค่าเข้าใช้บริการมาพัฒนาเส้นทางและเพื่อนำงบประมาณที่ได้มาจ้างงานคนในพื้นที่ เช่นการ ตัดหญ้าบริเวณแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทาง ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมและสร้างรายได้จากการมาท่องเที่ยวของนักจักรยานอีกด้วย

4. ด้านการจัดการ

4.1 การวางแผน ในการดูแลผู้มาท่องเที่ยว โดยชมรมจักรยานเขาอีดี้จะเป็นผู้ให้คำปรึกษาเส้นทาง และการปั่นจักรยานในพื้นที่ป่าเบื้องต้น

4.2 บริการผู้นำทางเพื่อความปลอดภัย และสนุกสนานเพลิดเพลินกับการมาท่องเที่ยวอย่างคุ้มค่า และควบคุมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในพื้นที่

4.3 จัดให้มีกิจกรรมที่หลากหลายเพิ่มเติมจากการมาท่องเที่ยวด้วยจักรยาน เพียงอย่างเดียว เช่น การปลูกต้นไม้ การทำฝายชะลอน้ำ กิจกรรมส่องนก และกิจกรรมปั่นจักรยานท่องเที่ยวป่าในตอนกลางคืน เป็นต้น

4.4 การวางแผนการส่งเสริมทางการตลาดบริการ โดยจัดให้มีการบริการชมรมจักรยานฟรี ลดค่าเช่าจักรยานและค่าบริการต่าง ๆ ในช่วงเทศกาลวันหยุด และจัดกิจกรรมให้บริการความรู้เกี่ยวกับจักรยานและความรู้เชิงนิเวศตามความต้องการของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

การจัดองค์กร

1. ด้านบุคลากร

1.1 การจัดองค์กรจะต้องมีการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน

1.2 มีการบูรณาการร่วมกันจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยผู้ที่รับผิดชอบในพื้นที่คือ วนพุทธรูทยานน้ำตกเขาอีดี้เป็นหลัก เมื่อมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวด้วยจักรยาน หรือมีกิจกรรมการแข่งขันจักรยานเกิดขึ้นในพื้นที่ ทางวนพุทธรูทยานน้ำตกเขาอีดี้ จะให้การสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือเรื่องกำลังคนจากหน่วยงานต่าง ๆ คือ หน่วยป้องกันไฟป่า หน่วยจัดการต้นน้ำ และกำลังคนของวนพุทธรูทยานน้ำตกเขาอีดี้ เพื่อมาอำนวยความสะดวกในพื้นที่ และช่วยป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการมาทำกิจกรรม

1.3 จัดให้มีการอบรมบุคลากรเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยาน ให้เกิดการพัฒนาของคนในองค์กร ทั้งบุคลากรจากชมรมจักรยานเขาอีดี้และบุคลากรจากวนพุทธรูทยานน้ำตกเขาอีดี้ เพื่อตระหนักถึงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานให้เกิดเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพของบุคลากรในองค์กรในอนาคต

2. ด้านงบประมาณ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านพระ ได้มีการจัดสรรงบประมาณประจำปี เพื่อมาปรับปรุงพื้นที่ ได้แก่ ด้านภูมิทัศน์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่นการจัดให้มี ไฟฟ้าส่องสว่าง ประปาในพื้นที่ เป็นต้น

3. ด้านอุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

3.1 การสร้างเครือข่ายสถานประกอบการในพื้นที่ใกล้เคียงให้เกิดการช่วยเหลือด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก คือ เมื่อมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานเกิดขึ้น มีผู้มาท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานเป็นจำนวนมาก อาจเกิดปัญหาเช่น บริการเช่าจักรยานของทางชมรมจักรยานไม่เพียงพอ ก็ต้องร้องขอความช่วยเหลือจากสถานประกอบการเช่าจักรยานใกล้เคียงเพิ่มเติม

3.2 ควรมีระบบการนำไปใช้ของอุปกรณ์และเก็บเรียกคืนอุปกรณ์อย่างชัดเจน และการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อย่างถูกต้องเพื่อความปลอดภัย และเป็นการดูแลอุปกรณ์ไม่ให้เกิดความชำรุดเสียหาย

3.3 การจัดตั้งศูนย์บริการการซ่อมจักรยาน กรณีฉุกเฉิน

3.4 สถานที่ และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ บริเวณโดยรอบวนพุทธอุทยานน้ำตกเขาอีโต้ ควรมีการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ จากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เพื่อความสวยงามและเป็นความประทับใจแรกของนักท่องเที่ยว

4. ด้านการบริหารจัดการ

4.1 การจัดทำข้อตกลงของการมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานแก่นักท่องเที่ยวให้ทราบถึง กฎ ระเบียบ อย่างชัดเจน และต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับพื้นที่การท่องเที่ยว

4.2 องค์กรจะต้องบริหารงานซึ่งอยู่บนความร่วมมือร่วมใจ การทำงานเป็นทีม มีการแลกเปลี่ยนความรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

การนำไปใช้

1. ด้านบุคลากร

การนำแผนที่ได้กำหนดไว้มาสร้างเป็นเป้าหมายเพื่อให้บุคลากรในองค์กรได้เกิดการรับรู้ และนำไปใช้ได้ทิศทางเดียวกัน โดยมุ่งทำงานเป็นทีม และสร้างให้เกิดการสื่อสารที่ชัดเจน

2. ด้านงบประมาณ

2.1 การบริหารงบประมาณที่สอดคล้องกับผลงานที่ทำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก่อเกิดความถูกต้องและความเชื่อมั่นภายในองค์กร

2.2 ควรมีการตรวจสอบสถานะการเงินอย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านอุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

3.1 การตรวจสอบอุปกรณ์ที่ใช้ให้อยู่ในสภาพที่ดี พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และมีการปรับเปลี่ยนวิธีการให้เกิดความเหมาะสมตามลักษณะพื้นที่และตามฤดูกาล

3.2 การสำรวจเส้นทางที่มีอยู่ในปัจจุบันให้อยู่ในสภาพที่ดี และจุดเปราะบางที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จุดที่เสี่ยงอันตรายต่อนักท่องเที่ยว โดยการดูแลป้ายบอกเส้นทาง และป้ายเตือนอันตราย ให้อยู่ในสภาพที่ดี และเพียงพอต่อการใช้งาน

3.3 มีการนำเข้าเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในพื้นที่ มาใช้เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความทันสมัยควบคู่กับความยั่งยืน

3.4 มีการเตรียมชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้เพื่อ เกิดอุบัติเหตุฉุกเฉิน จะได้มีการช่วยเหลือได้ทันที

4. ด้านบริหารจัดการ

เมื่อมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีผู้ร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก จะต้องมีการประชุมเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการดูแลนักท่องเที่ยวที่จะมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและต้องรับรู้การตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการอีกด้วย และควรมีการจัดทำคู่มือแนะนำการท่องเที่ยวเพื่อความสะดวก และความปลอดภัยสำหรับนักท่องเที่ยวที่เป็นมือใหม่หรือนักท่องเที่ยวที่มาครั้งแรก

การควบคุม

1. ด้านบุคลากร

ควรมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรที่รับผิดชอบในส่วนต่าง ๆ และนำมาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2. ด้านงบประมาณ ควรมีการติดตามการใช้งบประมาณให้เป็นไปตามแผน ที่ตั้งไว้และมีการตรวจสอบรายรับรายจ่าย

3. ด้านอุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

3.1 ควรมีการตรวจสอบมาตรฐานของอุปกรณ์ที่ให้บริการเป็นประจำ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ให้บริการ

3.2 การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับการใช้งานในปัจจุบัน และดูแลการเสื่อมสภาพของอุปกรณ์ที่ใช้

3.3 การตรวจเช็คเส้นทางให้ใช้งานได้อยู่ตลอดเวลา โดยเส้นทางอาจจะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา และตามธรรมชาติ

4. ด้านการจัดการ

4.1 ควรมีระบบการติดตามการดำเนินงานตามแผนที่ตั้งไว้ที่ดี และมีการตรวจสอบอยู่เสมอ

4.2 มีการทำรายงานสรุปการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นรายปี

4.3 จัดทำสถิติการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานในพื้นที่ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วยจักรยานให้ดียิ่งขึ้น